

Osnovne informacije

DISCIT – OSOBE SA INVALIDITETOM KAO PUNOPRAVNI GRAĐANI

Nova znanja za inkluzivan i održiv evropski socijalni model

avgust 2013.

UVOD

Cilj projekta DISCIT je razvijanje novih znanja koja treba da doprinesu punopravnom i efektivnom učešću osoba sa invaliditetom u društvu i ekonomiji u zemljama Evropske unije, partnerskim evropskim zemljama i Evropskoj uniji. Mogućnost ostvarivanja 'aktivnog građanstva' kroz društveno posredovanje i praksu zavisi od društvenih uslova participacije u Evropi. U okviru projekta DISCIT, a u analitičke svrhe, razlikujemo tri dimenzije 'aktivnog građanstva' iz ugla pojedinca:

- **Bezbednost:** Smanjivanje nesigurnosti ili situacija preuzimanja rizika (na primer, u finansijskim poslovima), izbegavanje konstantne brige o budućnosti, uživanje zaštite od rizika (kao što su bolesti, siromaštvo, nasilje, itd).
- **Autonomija:** Izbegavanje ovisnosti o drugim osobama ili mešanje drugih osoba u život pojedinca, samostalan život, izražavanje slobode, život u skladu sa razlozima i željama koje pojedinac izražava.
- **Uticao:** Učešće u javnim raspravama i procesima donošenja odluka, kao i donošenje odluka koje za cilj imaju promociju opšteg dobra i regulisanje društvenog ponašanja, uzimajući u obzir međusobnu povezanost ljudskih aktivnosti.

Zadatak projekta DISCIT je identifikovanje faktora ili uslova koji trenutno onemogućavaju ili umanjuju mogućnost osobama sa invaliditetom da budu aktivni građani, kao i identifikovanje načina za obezbeđivanje aktivnog građanstva osoba sa invaliditetom.

ANALIZA

Koristeći Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom (u daljem tekstu Konvencija) kao referentni okvir, zadatak DISCIT projekta je da identifikuje efektivne načine otklanjanja ili smanjivanja fizičkih, stavovskih, društvenih i organizacionih barijera za aktivno građanstvo i participaciju na jednakoj osnovi, a sve u kontekstu brzih društvenih i ekonomskih promena i novih konceptualizacija invaliditeta u evropskom društvu.

Projektni tim će sintetizovati lekcije iz strateškog uzorka socijalnih sistema osam evropskih zemalja: 'liberalnog' sistema (Irska, Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske), 'konzervativnog' (Nemačka, Italija), 'socijal-demokratskog' (Norveška, Švedska), i 'post-komunističkog' (Republika Češka, Srbija).

U ovim zemljama, projektni tim DISCIT-a će analizirati šest oblasti relevantnih za osobe sa invaliditetom, a to su:

- **Uloga socijalnih usluga**, posebno dostupnost, način obezbeđivanja, kao i vrste podrške i usluga obezbeđene osobama sa psiho-socijalnim teškoćama;
- Jake i slabe strane postojećih pristupa **inkluzivnom tržištu rada** za osobe sa invaliditetom;
- Uloga pokretača promena i uspešnih strategija za **podršku i život u zajednici**, kao i pregled barijera za razvoj prakse života u zajednici;
- Potrebni preduslovi za obezbeđivanje dostupnih i raspoloživih **novih tehnologija**, kao i uticaji koji mogu da obezbede veću pristupačnost tržišta;
- Potencijalne zamke za siromaštvo i barijere za **ekonomsku nezavisnost** osoba sa invaliditetom u postojećim redistributivnim sistemima za transfere u gotovini u Evropi, kao i sakupljanje novih znanja o mehanizmima izgradnje primanja koji bi uticali na smanjenje siromaštva i razvijanje strategija za finansijsku održivost sredstava koji unapređuju ekonomsku nezavisnost osoba sa invaliditetom;
- Raznolikost uspostavljenih struktura, praksi i šablona **političke participacije i reprezentacije** osoba sa invaliditetom, uloga organizacione participacije i organizacija osoba sa invaliditetom u procesima javnih rasprava, donošenju odluka i primene politika na evropskom, nacionalnom, federalnom, regionalnom ili lokalnom nivou.

Prihvatajući trenutnu društvenu, ekonomsku i političku različitost evropskih zemalja, projektni tim će pristupiti promenama potrebnim za postizanje punog i aktivnog građanstva u duhu Konvencije. U cilju primene Konvencije, države ugovornice treba da preduzmu neophodne korake kako bi obezbedile napredak u obezbeđivanju ostvarivanja prava kodifikovanih Konvencijom bez obzira na njihovu početnu tačku.

IMPLIKACIJE PRAKTICNIH POLITIKA I PREPORUKE

U okviru projekta DISCIT, projektni tim će identifikovati inovativna rešenja za EU i zemlje članice kako bi unapredile i realizovale koncept aktivnog građanstva za osobe sa invaliditetom.

Rezultati projekta DISCIT će obezbediti nove uvide u to kako Evropska unija može da podrži zemlje članice i partnerske zemlje da rade na ostvarivanju prava osoba sa invaliditetom navedenim u Povelji o ljudskim pravima u Ugovoru iz Lisabona i Konvencijom. Pojašnjavajući mogućnosti za jačanje sinergije između praktičnih politika na različitim nivoima vlasti, DISCIT će doprineti znanjima potrebnim za primenu EU Strategije o osobama sa invaliditetom 2010-2020 i Strategiji za pametan, održiv i inkluzivan rast – Evropa 2020.

PARAMETRI ISTRAZIVANJA

S obzirom da projekat DISCIT ima za cilj ukazivanje na promene tokom vremena, osnovni izvor primarnih podataka će biti koordiniran set polustrukturisanih intervjua sa osobama sa invaliditetom

rođenim oko 1950. godine, oko 1970. i oko 1990. godine. Takođe, uzimajući u obzir da u okviru projekta, imamo posebno interesovanje za razmatranje mogućih novih društvenih nejednakosti među različitim grupama osoba sa invaliditetom, dizajn vođenih intervjuova će uvažiti različitost invaliditeta (i društvenih odgovora na invaliditet) kroz usvajanje *komparativnog pristupa* i uključivanja *različitih vrsta invaliditeta*.

Vođeni intervjuovi će biti komplementarni sa postojećim studijama i dokumentima, analizama statističkih podataka i malim brojem intervjuova sa drugim relevantnim interesnim grupama (npr, osoblje u organizacijama koje pružaju usluge, organizacijama osoba sa invaliditetom) u svih osam zemalja.

kada kombinujemo znanje bazirano na iskustvima i istraživanje imamo veće mogućnosti inovacije. Organizacije osoba sa invaliditetom su stručne za iskustva osoba sa invaliditetom i mogu da obezbede ekspertizu potrebnu istraživačkom timu u razvijanju inovativnih rešenja, identifikovanju praktičnih politika i preporuka.

Kako bismo postigli inovacije i identifikovali rešenja za unapređenje aktivnog građanstva, kroz projekat ćemo stimulisati i finansirati aktivno učešće organizacija koje predstavljaju osobe sa invaliditetom u svim fazama projekta. DISCIT će, između ostalog, obezbediti konsultacije sa organizacijama u razvijanju predloga formata za prikupljanje podataka, angažovanju ispitanika, diskusijama o preliminarnim rezultatima, identifikovanju informacija iz praktičnih politika i razvijanju preporuka.

Organizacije osoba sa invaliditetom i druge interesne grupe su slobodne da se bilo kada uključe u proces savetovanja o pitanjima vezanim za naučne i političke aspekte projekta.

IDENTITET PROJEKTA

NAZIV

Osobe sa invaliditetom kao punopravni građani – nova znanja za inkluzivan i održiv evropski socijalni model (DISCIT)

KOORDINATOR

Norwegian Social Research - NOVA
Oslo, Norway, www.nova.no

KONZORCIJUM

ARCOPIN University of Florence - PIN SCRL - Action Research for CO-Development
Florence, Italy

Charles University Prague – Universita Karlova v - Faculty of Education
Prague, Czech Republic

European Disability Forum - EDF
Brussels, Belgium

Mental Disability Rights Initiative of Serbia - MDRI-S
Beograd, Serbia

National University of Ireland- NUI Galway - Centre for Disability Law and Policy
Galway, Ireland

Swiss Paraplegic Research - SPF -Disability Policy Unit
Nottwil, Switzerland

University of Cologne - UCO - International Research Unit Disability Studies
Cologne, Germany

University of York - UOY - Social Policy Research Unit
York, United Kingdom

Uppsala University - UU - Department of Sociology
Uppsala, Sweden

FINANSIRANJE

FP7 Okvirni program za istraživačke projekte Evropske unije, aktivnost 3 – najvažniji trendovi u društvu i njihove implikacije

TRAJANJE

Februar 2013 – januar 2016. godine (36 meseci)

BUDŽET

Doprinos EU: €2,463,304

WEBSITE

www.discit.eu

**ZA VIŠE
INFORMACIJA**

Kontakt: Bjørn Hvinden, Scientific Coordinator, NOVA,
bjorn.hvinden@nova.no
Kontakt osoba u Srbiji: Biljana Janjic, saradnica i istraživačica na programu, bjanjic@disabilityrightsintl.org

REFERENCE

Na jesen 2013. godine, u okviru projekta objavićemo sledeće radove (na engleskom jeziku):

Active Citizenship for Europeans with disabilities – Current knowledge and analytical framework

Active Citizenship as a Challenge for Operationalization and Measurement - The feasibility of re-modelling datasets from selected surveys and selected countries (working title)